

Datum

7 mei 2025

Ons Kenmerk

BSD/10878954

RIS321976

Voorstel van het college inzake Resultaatbestemming 2024

Samenvatting

In het raadsvoorstel Programmarekening 2024 is toegelicht dat over 2024 een voordelig resultaat is behaald van € 49,9 mln. en zijn de resultaten op de verschillende beleidsprogramma's weergegeven en toegelicht. In dit raadsvoorstel Resultaatbestemming 2024 wordt dit resultaat, mede op basis van de financiële spelregels die zijn vastgelegd in de Algemene verordening financieel beheer en beleid Den Haag 2025 (RIS320520) verdeeld over de verschillende reserves. Het doel van dit raadsvoorstel is alle voorgestelde mutaties en verrekeningen expliciet inzichtelijk te maken, zodat separate besluitvorming hierover mogelijk is. De correcties en verrekeningen zijn verdeeld in drie onderdelen, die ieder weer bestaan uit in een aantal volgordelijke stappen.

De spelregels en de werkwijze rondom resultaatbestemming zijn vastgelegd in de Algemene verordening financieel beheer en beleid Den Haag 2025 (RIS320520). In zijn uitwerking is de resultaatbestemming in hoge mate administratief-technisch en daarom niet voor iedereen eenvoudig te volgen. Met deze samenvatting wordt de resultaatbestemming op een zo eenvoudig mogelijke manier beknopt uitgelegd. Eerst worden de drie onderdelen kort tekstueel toegelicht, waarna de cijfermatige uitwerking in de tabel onderaan deze samenvatting inzichtelijk wordt gemaakt. Tenslotte wordt een overzicht gegeven van het verloop van de reserves die bij deze resultaatbestemming betrokken zijn.

Onderdeel 1: verwerken van neutrale mutaties

Het resultaat vóór resultaatbestemming bedraagt € 49,9 mln. Dit is de optelsom van de resultaten per programma. Hier zitten voor- en nadelen tussen die met elkaar samenhangen, maar - om administratief-technische redenen - op verschillende programma's worden verantwoord. Een voorbeeld hiervan zijn de gemeentebrede reserves. Met de neutrale mutaties worden deze voor- en nadelen met elkaar in evenwicht gebracht.

Aangezien alle mutaties van dit onderdeel neutraal zijn, bedraagt het resultaat voor de gehele gemeente Den Haag na deze mutaties nog steeds € 49,9 mln.

Onderdeel 2: verrekenen van resultaten met reserves op basis van de wet, de verordening of bestuurlijke afspraken

De saldi per programma zijn nu aangepast. In onderdeel 2 vinden verrekeningen van die saldi met specifieke reserves plaats. De basis van die verrekeningen is vaak een verplichting, bijvoorbeeld vanuit de wet of als gevolg van regels die zijn vastgelegd in de Algemene verordening financieel beheer en beleid Den Haag 2025 (RIS320520, hierna: “de verordening”). Zo is bijvoorbeeld vastgelegd in de verordening dat alle resultaten op het gebied van bijstandsverlening (BUIG) niet verrekend worden met de desbetreffende programmareserve, maar met de algemene reserve. Hierin heeft de gemeente geen keuze, deze verrekening moet plaatsvinden voordat het resultaat in onderdeel 3 wordt verdeeld. Daarnaast kunnen verrekeningen plaatsvinden op basis van afspraken die op bestuurlijk niveau zijn gemaakt. Zo kan bijvoorbeeld besloten worden dat bijdragen van het Rijk (taakmutaties), die te laat zijn ontvangen om de bijbehorende taken nog in het betreffende jaar uit te voeren, verrekend worden met de reserve Taakmutaties zodat de bijdragen naar het volgende jaar worden verschoven en de taken alsnog uitgevoerd kunnen worden. Hierbij geldt geen verplichting en heeft de gemeente dus een keuze om een andere afspraak te maken.

Na toepassing van deze verrekeningen is het resterend resultaat nog € 16,6 mln. voordelig.

Onderdeel 3: verdelen van het saldo over de verschillende reserves

Nu de programmaresultaten zijn gecorrigeerd en saldi waarvoor spelregels of afspraken gelden zijn verrekend, kan het saldo verdeeld worden. Eerst vinden de verrekeningen met de programmareserves en de centrale bedrijfsvoeringsreserve plaats. Aangezien de gemeenteraad voor deze reserves een maximumhoogte heeft vastgesteld, wordt het surplus afgeroomd. Daarna wordt het totaal van het resultaat op programma Financiën en de afoming verdeeld over het Raadsinitiatievenfonds, het Co-financieringsfonds en de Algemene reserve.

Conclusie

Het in de jaarrekening vastgestelde resultaat van € 49,9 mln. voordelig wordt in onderdeel 1 op programmaniveau gecorrigeerd met enkele neutrale mutaties. Daarna wordt het saldo op basis van de verordening, spelregels en bestuurlijke afspraken in onderdeel 2 aangepast, zoals toegelicht. Dit resulteert in verrekeningen met de desbetreffende reserves en een te verdelen saldo van € 16,6 mln. voordelig.

Het college stelt in onderdeel 3 voor om dit saldo conform de verordening en andere afspraken, als volgt te verdelen over:

- a. de programmareserves per saldo € -25,2 mln. (€ 35,2 mln. onttrekking en € 10,0 mln. toevoeging);
- b. de centrale bedrijfsvoeringsreserve € 7,4 mln. (toevoeging);
- c. het Co-financieringsfonds € 8,6 mln. (toevoeging);
- d. het Raadsinitiatievenfonds € 0,5 mln. (toevoeging);
- e. de Algemene reserve € 25,4 mln. (toevoeging).

Hiermee zijn alle onderdelen van de resultaatbestemming verwerkt, en is het saldo van de programmarekening 2024 op nul gebracht.

Hieronder zijn de verschillende onderdelen en mutaties in tabelvorm weergegeven.

Totaaloverzicht Resultaatbestemming (Bedragen x € 1 mln.)				
Onderdeel 1 Neutrale mutaties	Resultaat 2023	49,9	voordelig	toelichting
	Neutrale mutaties (netto 0, hier bruto weergegeven)	1,5	Doorbraakplan	Correctie tussen prog. 13 en prog. 8
		30,2	Gemeente-brede reserves	Correcties tussen prog. 15 en alle overige prog.'s
		-2,8	Overhead primair proces	Correcties tussen ovz. overhead en alle overige prog.'s
Onderdeel 2 Verrekeningen	Saldo na onderdeel 1	49,9	voordelig	verrekening met
	Dotaties	-12,2	Grondbedrijf	Reserve Grondbedrijf
		-10,8	BUIG	Algemene reserve
		-5,0	Onderhoud Vastgoed	Reserve Onderhoud vastgoed
		-4,2	Duurzame onderwijshuisvesting	Reserve Herfaseringen
		-1,9	Taakmutaties Gemeentefonds	Reserve Taakmutaties Gemeentefonds
		-0,7	Participatie	Reserve Herfaseringen
		-0,5	Monument Slavernijverleden	Reserve Herfaseringen
		-0,2	Dienstverlening Nabij	Reserve Activafinanciering
		-0,2	GGD Ambulancezorg	Reserve Regiofunctie MO & VO en Ambulancezorg
		-0,1	Verkiezingen	Reserve Verkiezingen
		-0,1	Rekenkamer	Reserve Herfaseringen
		-0,1	Onderhoud sportaccomodaties	Reserve Onderhoud sportaccommodaties
	Onttrekkingen	0,0	Verkoopresultaten Vastgoed	Algemene reserve
		1,0	Civieltechnische kunstwerken	Reserve Werk met Werk en Kunstwerken
		1,8	Dependance Ambulancedienst	Reserve Regiofunctie MO & VO en Ambulancezorg
Onderdeel 3 Verdeling	Saldo na onderdeel 2	16,6	voordelig	verrekening met
	Dotaties	-7,4	Overzicht Overhead	Centrale Bedrijfsvoeringsreserve
		-10,0	Programmaresultaten 1-14	Programmareserves
		-8,6	Voeding Co-financieringsfonds	Reserve Co-financiering
		-0,5	Voeding Raadsinitiatievenfonds	Reserve Raadsinitiatievenfonds
	Onttrekkingen	-25,4	Eindsaldo naar Algemene reserve	Algemene reserve
		35,2	Programmaresultaten 1-14	Programmareserves
	Saldo na onderdeel 3	0,0		

Tabel 1: Overzicht resultaatbestemming (bedragen x € 1 Mln.)

Reservestanden

Het verloop van de bij deze resultaatbestemming betrokken reserves over 2024 ziet er als volgt uit:

Verloop Reservestanden 2024 (Bedragen x € 1 mln.)	Begin 2024	Eind 2024 vóór RB	Mutaties RB	Saldo 2024 na RB
Totaal Programmareserves	27,9	7,6	-25,2	-17,7
Algemene reserve	129,2	102,0	36,2	138,2
Centrale Bedrijfsvoeringsreserve	9,9	2,6	7,4	10,0
Reserve Onderhoud sportaccommodaties	4,8	4,8	0,1	4,9
Reserve Onderhoud vastgoed	6,0	1,7	5,0	6,7
Reserve Raadsinitiatievenfonds	0,0	0,5	0,5	1,0
Reserve Taakmutaties Gemeentefonds	6,0	0,8	1,9	2,7
Reserve Activafinanciering	211,6	245,0	0,2	245,1
Reserve Herfaseringen	21,1	32,6	5,6	38,1
Reserve Grondbedrijf	0,0	18,0	12,2	30,2
Reserve Regiofunctie MO & VO en Ambulancezorg	13,5	9,6	-1,6	8,0
Reserve Verkiezingen	0,0	0,0	0,1	0,1
Reserve Werk met Werk en Kunstwerken	5,3	5,4	-1,0	4,4

Tabel 2: Verloop reservestanden 2024 (bedragen x € 1 Mln.)

Verloop standen gemeentebrede reserves 2024 (Bedragen x € 1 mln.)	Begin 2024	Eind 2024 vóór RB	Mutaties RB	Saldo 2024 na RB
Reserve Internationaal & werving	4,0	3,9	0,0	3,9
Reserve Co-financiering	28,8	45,4	8,6	54,0
Reserve Grote projecten	33,2	33,0	0,0	33,0
Reserve Versterking dienstverlening kwetsbare inwoners	12,5	8,5	0,0	8,5
Reserve Extra Impuls voor betaalbaar wonen	42,2	41,9	0,0	41,9
Reserve Verbetering duurzame mobiliteit	255,3	254,0	0,0	254,0
Reserve Duurzaamheid en energietransitie	99,7	84,2	0,0	84,2
Reserve Verhogen kwal. in gebiedsontw. en soc. woningbouw	48,4	43,4	0,0	43,4

Tabel 3: Verloop standen gemeentebrede reserves (bedragen x € 1 Mln.)

De Resultaatbestemming

In het raadsvoorstel Programmarekening 2024 zijn de resultaten van alle programma's weergegeven en toegelicht. In dit voorstel worden deze resultaten, mede op basis van de financiële spelregels uit de verordening, in drie onderdelen met elk een aantal stappen aangepast en uiteindelijk verdeeld over de verschillende reserves. Hieronder volgt de uitwerking van de drie onderdelen en de benoemde stappen daarbinnen.

Onderdeel 1: Neutrale mutaties

Neutrale mutaties zijn mutaties die geen aanpassing van het totaal saldo van de gemeente Den Haag tot gevolg hebben, oftewel mutaties die elkaar opheffen. In dit onderdeel worden drie vormen van neutrale mutaties verwerkt:

- I. Administratieve (technische) correcties tussen programma's als gevolg van onterechte en onbedoelde voordelen en nadelen.
- II. Verrekeningen tussen programma 15 en overige programma's in verband met voordelen op de concern- en Enecoreserves. Voor deze reserves is in de verordening vastgelegd dat onttrekkingen die begroot zijn, maar in het afgelopen jaar niet besteed, vóór resultaatverdeling naar de reserve terugvloeien.
- III. Verrekeningen tussen overzicht overhead en overige programma's met betrekking tot overhead op het primair proces. Vanaf de jaarrekening 2018 wordt bij de resultaatverdeling onderscheid gemaakt tussen bedrijfsvoering en overhead ter ondersteuning van het primair proces. Het resultaat bedrijfsvoering blijft op Overhead en wordt uiteindelijk bij de resultaatverdeling verrekend met de Centrale Bedrijfsvoeringsreserve. Het resultaat overhead primair proces wordt in deze stap verrekend met de desbetreffende programma's.

Per stap wordt uitgelegd welke mutaties plaatsvinden, waarna de cijfermatige uitwerking wordt getoond in een tabel.

Stap I: administratieve (technische) correcties

Bij deze stap worden mutaties tussen verschillende programma's verwerkt, zonder dat het saldo wordt aangepast en zonder hier reserves bij te betrekken.

Onderstaande tabel toont de cijfermatige uitwerking van de mutaties bij stap I.

I Neutrale mutaties - administratieve correcties		Technische correcties	
Programma	Resultaat	A	Eindsaldo stap I
01 - Gemeenteraad	680 V	-	680 V
02 - College en Bestuur	176 V	-	176 V
03 - Duurzaamheid, Milieu en Energietransitie	980 V	-	980 V
04 - Openbare orde en Veiligheid	1.117 V	-	1.117 V
05 - Cultuur en Bibliotheek	1.821 V	-	1.821 V
06 - Onderwijs	6.627 V	-	6.627 V
07 - Werk en Inkomen	10.350 V	-	10.350 V
08 - Zorg, Welzijn, Jeugd en Volksgezondheid	15.061 N	1.500	13.561 N
09 - Buitenruimte	8.795 N	-	8.795 N
10 - Sport	476 V	-	476 V
11 - Economie	2.043 V	-	2.043 V
12 - Mobiliteit	14.671 V	-	14.671 V
13 - Stadsontwikkeling en Wonen	16.100 V	-1.500	14.600 V
14 - Stadsdelen, Integratie en Dienstverlening	9.256 V	-	9.256 V
15 - Financiën	1.561 V	-	1.561 V
Overzicht Overhead	7.922 V	-	7.922 V
Totaal Gemeente Den Haag	49.924 V	-	49.924 V

Tabel 4: Technische correcties (bedragen x € 1.000). Dit zijn neutrale mutaties.

A. Doorbraakplan

In de Begroting 2024 is € 4,4 mln. beschikbaar gesteld voor uitvoering van het doorbraakplan. De dekking hiervoor is een onttrekking van € 4,4 mln. uit de reserve Nieuwkomers. In de jaarrekening is gebleken dat in 2024 € 1,5 mln. minder is uitgegeven aan het doorbraakplan dan begroot. Dit leidt tot een onderbesteding (positief resultaat) bij programma 13 en een lagere onttrekking uit de reserve (negatief resultaat) bij programma 8. Met deze administratieve correctie worden deze twee resultaten geneutraliseerd.

Stap II: correcties met betrekking tot gemeentebrede reserves

Ook bij deze stap vinden correcties plaats die per saldo geen invloed hebben op het vastgestelde resultaat 2024, maar wel op de resultaten per afzonderlijk programma. Het gaat hierbij om projecten die gedekt worden uit gemeentebrede reserves. Resultaten die zijn ontstaan, bijvoorbeeld door tempoverschillen, worden geneutraliseerd. De basis voor deze verrekening ligt in Artikel 5:2 lid 2 sub b van de verordening. Deze mutaties zijn overigens niet het gevolg van eventuele kostenoverschrijdingen van het totale project of van eventueel nieuw beleid, aangezien dat soort mutaties verwerkt moet worden in de begroting.

Onderstaande tabel toont de cijfermatige uitwerking van de mutaties bij stap II.

II Neutrale mutaties - gemeentebrede reserves		Concernreserves				Enecoreserves				Eindsaldo
Programma	Saldo na I	A	B	C	D	E	F	G	H	stap II
01 - Gemeenteraad	680 V	-	-	-	-	-	-	-	-	680 V
02 - College en Bestuur	176 V	-	-	-	-	-	-	-	-	176 V
03 - Duurzaamheid, Milieu en Energietransitie	980 V	-	-	-	-	-	-	-1.453	-	473 N
04 - Openbare orde en Veiligheid	1.117 V	-	-	-	27	-	-	-	-	1.144 V
05 - Cultuur en Bibliotheek	1.821 V	-	-21	-	-6	-	-	-	-	1.794 V
06 - Onderwijs	6.627 V	-	-98	-	-22	-	-	-	-	6.507 V
07 - Werk en Inkomen	10.350 V	-	-424	-	-1.198	-	-	-	-	8.728 V
08 - Zorg, Welzijn, Jeugd en Volksgezondheid	13.561 N	-	-50	-	-947	-	-	-	-	14.558 N
09 - Buitenruimte	8.795 N	-	-44	-	-	-	-	-	-137	8.976 N
10 - Sport	476 V	-	-	-	-8	-	-	-	-	468 V
11 - Economie	2.043 V	-1.092	-637	-	-	-	-	-	-	314 V
12 - Mobiliteit	14.671 V	-	-	-	-	-	-9.506	-	-	5.165 V
13 - Stadsontwikkeling en Wonen	14.600 V	-	-1.485	-2.791	-	-5.794	-	-	-1.835	2.695 V
14 - Stadsdelen, Integratie en Dienstverlening	9.256 V	-	-599	-671	-880	-	-	-	-	7.106 V
15 - Financiën	1.561 V	1.092	3.358	4.039	3.034	5.794	9.506	1.453	1.972	31.809 V
Overzicht Overhead	7.922 V	-	-	-577	-	-	-	-	-	7.345 V
Totaal Gemeente Den Haag	49.924 V	-	-	-	-	-	-	-	-	49.924 V

Tabel 5: Verrekeningen met programma 15 i.v.m. gemeentebrede reserves (bedragen x € 1.000). Dit zijn neutrale mutaties.

Voor de gemeentebrede reserves geldt dat deze reserves zijn gekoppeld aan programma 15, terwijl de bijbehorende projecten worden uitgevoerd in de overige programma's. In de begroting is de dekking in de vorm van onttrekkingen aan deze reserves dan ook opgenomen bij programma 15 en de lasten in de vorm van projectbestedingen bij de overige programma's. In de programmarekening wordt bij de desbetreffende beleidsprogramma's expliciet de gerealiseerde last verantwoord. Tegelijk wordt niet meer onttrokken aan de betreffende reserve dan nodig is om de lasten te dekken. In het geval van een onderbesteding is hierdoor sprake van een negatief resultaat door lagere baten bij programma 15 en een positief resultaat door lagere lasten bij het betreffende beleidsprogramma. In 2024 is per saldo € 30,2 mln. minder besteed aan projecten die door de gemeentebrede reserves gedekt worden. Door de correctie in deze stap worden de hierdoor ontstane voor- en nadelen geneutraliseerd. Met deze systematiek zorgen we er tevens voor dat de middelen behouden blijven voor de vastgestelde projecten.

Het gaat om de volgende gemeentebrede reserves:

- A. Concern Reserve Internationaal & Werving
- B. Concern Reserve Co-financiering
- C. Concern Reserve grote projecten
- D. Concern Reserve versterking dienstverlening kwetsbare inwoners
- E. Eneco Reserve extra impuls voor betaalbaar wonen
- F. Eneco Reserve verbetering duurzame mobiliteit
- G. Eneco Reserve duurzaamheid en energietransitie
- H. Eneco Reserve verhogen kwaliteit in gebiedsontwikkeling en sociale woningbouw

Stap III: mutaties in verband met overhead primair proces

Sinds de resultaatbestemming 2018 wordt bij de verrekening van het in de jaarrekening gerapporteerde resultaat op het overzicht overhead onderscheid gemaakt tussen centrale bedrijfsvoering en overhead primair proces. Het resultaat op bedrijfsvoering wordt sindsdien verrekend met de centrale bedrijfsvoeringsreserve en het resultaat op de overhead primair proces wordt verrekend met het desbetreffende programma.

Inmiddels heeft de commissie BBV via de Notitie Overhead 2023 de regels rond overhead primair proces aangepast, waardoor het nu weer is toegestaan om overhead primair proces direct ten laste te laten komen van het primair proces (zie ook de Kadernota begroting en verantwoording Overhead, RIS320519). De gemeente Den Haag zal dit principe vanaf de jaarrekening 2025 gaan toepassen. Dit is dan ook de laatste resultaatbestemming waarbij een correctie voor overhead primair proces zal worden toegepast.

Onderstaande tabel toont de cijfermatige uitwerking van de mutaties bij stap III.

III Neutrale mutaties - overhead primair proces		Overhead primair proces	Eindsaldo stap III
Programma	Saldo na II		
01 - Gemeenteraad	680 V	-	680 V
02 - College en Bestuur	176 V	-520	344 N
03 - Duurzaamheid, Milieu en Energietransitie	473 N	-233	706 N
04 - Openbare orde en Veiligheid	1.144 V	-125	1.019 V
05 - Cultuur en Bibliotheek	1.794 V	-869	925 V
06 - Onderwijs	6.507 V	-	6.507 V
07 - Werk en Inkomen	8.728 V	-1.308	7.421 V
08 - Zorg, Welzijn, Jeugd en Volksgezondheid	14.558 N	766	13.792 N
09 - Buitenruimte	8.976 N	397	8.579 N
10 - Sport	468 V	120	588 V
11 - Economie	314 V	166	480 V
12 - Mobiliteit	5.165 V	-82	5.083 V
13 - Stadsontwikkeling en Wonen	2.695 V	-171	2.524 V
14 - Stadsdelen, Integratie en Dienstverlening	7.106 V	-675	6.431 V
15 - Financiën	31.809 V	-240	31.569 V
Overzicht Overhead	7.345 V	2.774	10.119 V
Totaal Gemeente Den Haag	49.924 V	-	49.924 V

Tabel 6: Mutaties m.b.t. overhead primair proces (bedragen x € 1.000). Dit zijn neutrale mutaties.

De analyses bij de verschillende diensten hebben geleid tot de verrekening van, per saldo, € 2,8 mln. met de programmaresultaten.

Onderdeel 2: verrekeningen van resultaten met reserves op basis van de wet, de verordening of bestuurlijke afspraken

In dit onderdeel vinden verrekeningen tussen programma's en reserves plaats. De basis van die verrekeningen is vaak een verplichting waarbij de gemeente geen keuze heeft: deze verrekening moet plaatsvinden, voordat het resultaat in onderdeel 3 wordt verdeeld. Daarnaast kunnen verrekeningen plaatsvinden op basis van bestuurlijke afspraken.

Er zijn dus twee vormen van verrekeningen die in dit onderdeel worden verwerkt:

- IV. Verrekeningen die verplicht zijn op basis van spelregels die zijn vastgelegd, bijvoorbeeld in de wet of in een verordening. Het gaat bijvoorbeeld om spelregels met betrekking tot de bijstandsverlening, het grondbedrijf of onderhoud van vastgoed. De resultaten op deze onderwerpen worden verrekend met de specifieke reserve die in de betreffende spelregel is benoemd.
- V. Verrekeningen die niet verplicht zijn op grond van formeel vastgelegde regels, maar die plaatsvinden op basis van bestuurlijke besluiten of afspraken. Voor taakmutaties, die door het Rijk te laat bekend worden gemaakt en daardoor in het volgende jaar pas kunnen worden uitgevoerd, is bijvoorbeeld afgesproken dat de bijdragen via de reserve Herfaseringen worden doorgeschoven naar het volgende jaar. Dit is een afspraak die de afgelopen jaren is toegepast, maar niet is vastgelegd in een verordening. Naast dit specifieke voorbeeld gaat het om onderwerpen waarbij op bestuurlijk niveau is afgesproken om resultaten te verrekenen met een bepaalde reserve.

Stap IV: verplichte verrekeningen op basis van de wet, de verordening en spelregels

Onderstaande tabel toont de cijfermatige uitwerking van de mutaties bij stap IV.

IV Verrekeningen - obv verordening en spelregels		Financiële verordening / spelregels								Eindsaldo stap IV
Programma	Startsaldo	A	B	C	D	E	F	G	H	
01 - Gemeenteraad	680 V	-	-	-104	-	-	-	-	-	576 V
02 - College en Bestuur	344 N	-	-133	-	-	-	-	-	-	477 N
03 - Duurzaamheid, Milieu en Energietransitie	706 N	-	-	-	-	-	-62	-	-	768 N
04 - Openbare orde en Veiligheid	1.019 V	-	-	-	-	-	-	-	-	1.019 V
05 - Cultuur en Bibliotheek	925 V	-	-	-	-	-	-2.040	-	-	1.115 N
06 - Onderwijs	6.507 V	-	-	-	-	-	-71	-	-	6.436 V
07 - Werk en Inkomen	7.421 V	-12.128	-	-	-	-	-311	-	-	5.019 N
08 - Zorg, Welzijn, Jeugd en Volksgezondheid	13.792 N	-	-	-	-	-	-2	-	-164	13.958 N
09 - Buitenruimte	8.579 N	-	-	-	-	-	-322	-11	-	8.912 N
10 - Sport	588 V	-	-	-	-	-117	-6	-	-	465 V
11 - Economie	480 V	-	-	-	-	-	302	-	-	782 V
12 - Mobiliteit	5.083 V	-	-	-	-	-	99	-	-	5.182 V
13 - Stadsontwikkeling en Wonen	2.524 V	-	-	-	-12.239	-	-60	-	-	9.775 N
14 - Stadsdelen, Integratie en Dienstverlening	6.431 V	-	-	-	-	-	-73	-	-	6.358 V
15 - Financiën	31.569 V	-	-	-	-	-	-599	-	-	30.971 V
Overzicht Overhead	10.119 V	1.308	-	-	-	-	-1.877	-	-	9.550 V
Totaal Gemeente Den Haag	49.924 V	-10.821	-133	-104	-12.239	-117	-5.021	-11	-164	21.315 V

Tabel 7: Verrekeningen o.b.v. de verordening en spelregels (bedragen x € 1.000). Deze mutaties zijn niet neutraal.

A. Resultaat Bijstandsverlening (BUIG)

De voor- en nadelen in de jaarrekening op de bijstandsverlening (BUIG) worden niet verrekend met de programmareserve van programma 7, maar met de algemene reserve. Hiervoor is namelijk een uitzondering gemaakt in de verordening. Dit moet ook in samenhang worden gezien met de overhead, waarbij wordt aangenomen dat ongeveer de helft van de overhead primair proces van de dienst SZW is gerelateerd aan bijstandsverlening. Daarom wordt het resultaat op overhead primair proces voor de helft verrekend met programma 7 (zie stap II) en voor de andere helft met het resultaat op de BUIG, dus per saldo met de Algemene reserve. Het resultaat op de bijstandsverlening is € 12,128 mln. voordelig. Het resultaat van de overhead primair proces van programma 7 Werk en Inkomen is € 2,616 mln. nadelig, waarvan de helft (€ 1,308 mln.) in deze stap wordt verrekend met het resultaat op de BUIG. Per saldo wordt € 10,821 mln. verrekend met de Algemene Reserve.

B. Resultaat Verkiezingen

Voor de activiteit verkiezingen is een egalisatiereserve ingesteld waarmee jaarlijks, bij het voorstel voor de resultaatsbestemming, het resultaat wordt verrekend. Het resultaat op verkiezingen in 2024 was € 0,133 mln. positief. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve verkiezingen.

C. Resultaat Rekenkamer

In de Verordening op de Rekenkamer staat dat, om jaarlijks fluctuaties in de (externe) onderzoeksuitgaven van de rekenkamer te kunnen opvangen, eventuele onderuitputting van het jaarbudget wordt meegenomen naar het volgende begrotingsjaar (tot een maximum ter hoogte van 10% van het jaarbudget). In 2024 bedraagt de onderuitputting op onderzoeken bij de Rekenkamer € 0,104 mln. Dit bedrag wordt via de reserve Herfaseringen in 2025 beschikbaar gehouden voor de Rekenkamer.

D. Resultaat Grondbedrijf

Op grond van artikel 5:5 lid 4 van de verordening worden resultaten binnen plankaders van grondexploitaties, ook wel het 'resultaat grondbedrijf' genoemd, verrekend met de reserve grondbedrijf. Het saldo van de reserve Grondbedrijf bedraagt ultimo 2024 € 17,988 mln. Het resultaat grondbedrijf is als gevolg van actualisaties van voorzieningen, (tussentijdse) winstnemingen en projectafsluitingen € 12,239 mln. voordelig. Conform de verordening wordt dit bedrag toegevoegd aan de reserve Grondbedrijf. In de paragraaf Grondbeleid van de jaarrekening staat een nadere toelichting op het financieel resultaat op de bouwgrondexploitaties.

E. Centrale reserve onderhoud sportaccommodaties

Resultaten van onderhoud vastgoed sportaccommodaties worden op grond van artikel 5:2 lid 2 verrekend met de centrale reserve onderhoud sportaccommodaties. Het resultaat over 2024 bedraagt € 0,117 mln. voordelig. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve sportaccommodaties.

F. Centrale reserve onderhoud vastgoed

Resultaten van onderhoud vastgoed worden op grond van artikel 5:2 lid 2 verrekend met de centrale reserve onderhoud vastgoed. Over alle betrokken programma's is per saldo in totaal een voordelig resultaat van € 5,021 mln. gerealiseerd. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve onderhoud vastgoed.

G. Verkoopopbrengsten op vastgoed

Conform de richtlijnen voor inbreng, labeling, omlabeling en uitlichting van gemeentelijk vastgoed (2013) artikelen A2.3F en A3 komen de resultaten van de verkoop (boekwinst of -verlies) na aftrek van de gemaakte transactiekosten ten laste, dan wel ten bate, van de algemene reserve. In 2024 bedraagt het resultaat € 0,011 mln. voordelig, zodat dit bedrag toegevoegd wordt aan de algemene reserve.

H. GGD Ambulancezorg Haaglanden

In 2020 is de Wet Ambulancevoorzieningen in werking getreden. In deze wet staat dat de baten die de Regionale Ambulancevoorziening behaalt met de uitvoering van de taak niet gebruikt mogen worden voor financiering van andere activiteiten dan ambulancezorg. Met andere woorden: behaalde resultaten op de activiteit Ambulancezorg dienen beschikbaar te blijven voor Ambulancezorg en mogen niet vermengd raken met andere resultaten van de gemeente Den Haag. Om dit te waarborgen worden resultaten van Ambulancezorg, die in 2024 € 0,164 mln. voordelig bedragen, verrekend met de reserve Regiofunctie Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang en Ambulancezorg.

Als gevolg van bovengenoemde verrekeningen (A t/m H) bedraagt het nieuwe saldo nu € 21,3 mln.

Stap V: verrekeningen op basis van bestuurlijke besluiten en afspraken

Onderstaande tabel toont de cijfermatige uitwerking van de mutaties bij stap V.

V Verrekeningen - obv bestuurlijke afspraken		Bestuurlijke afspraken								Eindsaldo
Programma	Startsaldo	A	B	C	D	E	F	G	stap V	
01 - Gemeenteraad	576 V	-	-	-	-	-	-	-	576 V	
02 - College en Bestuur	477 N	-	-	-	-	-	-	-	477 N	
03 - Duurzaamheid, Milieu en Energietransitie	768 N	-	-	-	-	-	-	-	768 N	
04 - Openbare orde en Veiligheid	1.019 V	-	-	-	-	-	-	-	1.019 V	
05 - Cultuur en Bibliotheek	1.115 N	-	-	-	-	-	-	-	1.115 N	
06 - Onderwijs	6.436 V	-	-4.240	-	-	-	-	-	2.196 V	
07 - Werk en Inkomen	5.019 N	1.338	-	-	-	-	-	-	3.681 N	
08 - Zorg, Welzijn, Jeugd en Volksgezondheid	13.958 N	1.430	-	-	-	-	-	1.778	10.750 N	
09 - Buitenruimte	8.912 N	-	-	-	1.000	-	-	-	7.912 N	
10 - Sport	465 V	-	-	-	-	-	-	-	465 V	
11 - Economie	782 V	-	-	-	-	-	-	-	782 V	
12 - Mobiliteit	5.182 V	-	-	-	-	-	-	-	5.182 V	
13 - Stadsontwikkeling en Wonen	9.775 N	-	-	-	-	-	-720	-	10.495 N	
14 - Stadsdelen, Integratie en Dienstverlening	6.358 V	-24	-	-150	-	-500	-	-	5.684 V	
15 - Financiën	30.971 V	-4.594	-	-	-	-	-	-	26.377 V	
Overzicht Overhead	9.550 V	-	-	-	-	-	-	-	9.550 V	
Totaal Gemeente Den Haag	21.315 V	-1.850	-4.240	-150	1.000	-500	-720	1.778	16.632 V	

Tabel 8: Verrekeningen m.b.t. bestuurlijke afspraken (bedragen x € 1.000). Deze mutaties zijn niet neutraal.

A. Taakmutaties gemeentefonds

In de circulaire van het Rijk worden onder meer middelen toegekend aan gemeenten ter uitvoering van nieuwe of aanvullende taken. Tegenover de taakmutaties staan (toekomstige) hogere lasten op de desbetreffende programma's. Om de taakmutaties meerjarig goed te kunnen beheersen is bij de resultaatbestemming 2018 een systematiek ingesteld, waarbij beschikbaar gestelde middelen en de uitvoering van de taken aan elkaar gerelateerd worden.

De middelen worden beschikbaar gesteld in programma 15 Financiën. Als de taken in hetzelfde jaar worden uitgevoerd vindt er een verschuiving plaats tussen programma 15 en het uitvoeringsprogramma. Als het niet mogelijk is om de taken in hetzelfde jaar uit te voeren worden de middelen verschoven van programma 15, via de reserve Taakmutaties, naar het uitvoeringsprogramma in het volgende jaar.

In totaal heeft de gemeente € 4,594 mln. ontvangen via de decembercirculaire. Zoals hierboven is uitgelegd wordt voorgesteld om bij deze resultaatbestemming een tweetal mutaties te verwerken (voor details zie bijlage 1, tabel 11);

- Bedragen uit de decembercirculaire die betrekking hebben op (gerealiseerde) lasten in 2024 of uitnamen voor 2024 uit het gemeentefonds worden geneutraliseerd met de tegenhanger op programma Financiën. Dit betreft een bedrag van in totaal € 2,744 mln. voor mutaties op verschillende activiteiten en programma's.
- De bedragen ontvangen in 2024, die geen betrekking hebben op gerealiseerde lasten in 2024 of uitnamen uit het gemeentefonds worden via de reserve taakmutaties doorgeschoven naar 2025. Het gaat hier om een bedrag van in totaal € 1,850 mln. De inhoudelijke verantwoording over de uitvoering van de taakmutaties vindt plaats via de programma's waar deze betrekking op hebben.

B. Duurzame onderwijshuisvesting

De reserve Duurzame huisvesting onderwijs heeft als einddatum 2024 en moet daardoor per 31 december 2024 opgeheven worden en vrijvallen. In de actualisatie van de begroting 2024 is besloten om de vrijgevallen baten te verdelen over 2025, 2026 en 2027. De herverdeling is per abuis echter administratief niet verwerkt waardoor de vrijval volledig in 2024 terecht is gekomen. Dit heeft in de jaarrekening bij programma 6 geleid tot een onbedoeld voordelig resultaat van € 4,240 mln. Voorgesteld wordt om deze fout te corrigeren door deze baten via de reserve Herfaseringen door te schuiven naar 2025 (€ 3,0 mln.), 2026 (€ 0,620 mln.) en 2027 (€ 0,620 mln.).

C. Dienstverlening Nabij

In het coalitieakkoord 2022-2026 is incidenteel € 1,0 mln. beschikbaar gesteld in het kader van "Dienstverlening Nabij". Voor 2024 was € 0,150 mln. van deze middelen geraamd voor de aanschaf van een elektrische bus en voor het ombouwen hiervan tot mobiel loket. Volgens de (financiële) verslaggevingsregels betreft dit echter een investering, waardoor dit in 2024 heeft geleid tot een onbedoeld voordeel van € 0,150 mln. op programma 14. Om deze reden wordt voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan de reserve activafinanciering, zodat deze middelen alsnog kunnen worden aangewend voor meerjarige afschrijvingslasten van deze investering.

D. Civieltechnische kunstwerken

De Reserve Werk met Werk en Kunstwerken is in 2019 uitgebreid om het vastgestelde Meerjarenprogramma Kunstwerken (MJPK) 2018-2040 (RIS297826) optimaal uit te voeren. De uitgaven voor kunstwerken kennen op jaarschijfniveau een grillig karakter en voor grote vervangingen zullen we moeten sparen voordat we een verplichting kunnen aangaan. Daarom worden de jaarlijks niet-bestede exploitatiemiddelen voor de vervangingen kleiner dan € 2,5 mln. toegevoegd aan deze reserve. Bij een overbesteding wordt een bedrag onttrokken aan de reserve. In 2024 gaat het om een negatief resultaat van € 1,000 mln. Dit bedrag wordt onttrokken aan de Reserve Werk met Werk en Kunstwerken.

E. Monument slavernijverleden

Het project om een monument voor het trans-Atlantisch slavernijverleden te realiseren is vertraagd. Voor dit project was € 0,500 mln. beschikbaar in 2024, maar de uitvoering vindt naar verwachting plaats in 2025. Voorgesteld wordt om dit budget via de reserve Herfaseringen te verschuiven van 2024 naar 2025.

F. Participatie

In de actualisatie van de begroting 2024 is besloten om de reserve Participatie vrij te laten vallen, aangezien de reserve onder de minimale grens van € 2,5 mln. was gekomen, en de baten te verdelen over 2024 (€ 0,712 mln.), 2025 (€ 0,410 mln.) en 2026 (€ 0,310 mln.). Per abuis is de onttrekking van € 2,5 mln. volledig in 2024 geboekt, waardoor in de jaarrekening een onbedoeld voordelig resultaat van € 0,720 mln. is ontstaan op programma 13. Voorgesteld wordt om deze fout te corrigeren door de baten via de reserve Herfaseringen te verschuiven naar 2025 en 2026.

G. Dependance Ambulancedienst

De gemeente Den Haag heeft namens GGD Haaglanden de locatie Vrij Harnasch laten verbouwen tot nieuwe dependance voor de Ambulancedienst. Met GGD Haaglanden is afgesproken om deze lasten te dekken met een onttrekking aan de reserve Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang en Ambulancedienst, waar in het verleden positieve exploitatieresultaten van de Ambulancedienst aan zijn gedoteerd. Met de zorgaanbieders is afgesproken dat zij de kosten voor deze verbouwing vergoeden door de jaarlijkse bijdrage aan de GGD voor de komende 20 jaar te verhogen, waardoor de reserve in de loop der tijd weer aangevuld zal worden.

De voorgenomen onttrekking is bij de actualisatie van de begroting 2024 helaas over het hoofd gezien, waardoor in de jaarrekening een onbedoeld nadeel is ontstaan op programma 8. Voorgesteld wordt om als onderdeel van de resultaatbestemming deze fout te herstellen door een bedrag van € 1,778 mln., gelijk aan de gerealiseerde lasten, te onttrekken aan de reserve Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang en Ambulancedienst.

Bovengenoemde mutaties (A t/m G) leiden tot een te verdelen saldo van in totaal € 16,6 mln.

Onderdeel 3: resultaatverdeling en verrekening met de reserves

In onderdeel 1 en 2 hebben verschillende mutaties en verrekeningen plaatsgevonden. Die mutaties en verrekeningen leiden tot de verschillende saldi voor elk van de programma's en het overzicht Overhead. In totaal bedraagt dit saldo na de mutaties in de onderdelen 1 en 2 € 16,6 mln. In onderdeel 3 van dit voorstel tot resultaatbestemming worden deze saldi op grond van artikel 5:2 en 5:7 van de verordening per afzonderlijk programma verdeeld over de programmareserves, de centrale bedrijfsvoeringsreserve, de algemene reserve en, dit jaar voor het eerst, de reserves Co-financiering en Raadsinitiatievenfonds.

De resultaatverdeling vindt plaats in twee stappen:

- VI. Conform de verordening worden de programmasaldi van programma's 1 tot en met 14 en het overzicht overhead verrekend met de respectievelijke programmareserves en de centrale bedrijfsvoeringsreserve. Indien het programmasaldo negatief is worden middelen onttrokken aan de programmareserve en bij een positief programmasaldo worden middelen toegevoegd aan de reserve. Voor elk van deze reserves is een maximale hoogte vastgesteld op basis van de omvang van het programma. Bij de vaststelling van de Algemene verordening financieel beheer en beleid Den Haag 2025 is in artikel 5:7 lid 2 vastgelegd dat de maximale hoogten van de programmareserves jaarlijks in de programmabegroting worden opgenomen. Voor de verrekening met programmareserves en de centrale bedrijfsvoeringsreserve is daarom gebruik gemaakt van de maximale hoogten zoals vermeld in de begroting van 2025. Het surplus wordt afgeroomd.

VII. Conform de verordening en andere raadsbesluiten wordt het totaal van het resultaat op programma 15 plus de afoming verdeeld. In de afdoening van de motie 'Versterk het initiatief van de raad' (RIS320580) is opgenomen dat bij de resultaatverdeling eerst de Algemene reserve wordt aangevuld tot het benodigde niveau, vervolgens 25% van het resterend saldo wordt toegevoegd aan het cofinancieringsfonds en 3% aan het raadsinitiatievenfonds. Tenslotte wordt het resterende saldo toegevoegd aan de Algemene reserve.

Stap VI: verrekening met de programmareserves en de centrale bedrijfsvoeringsreserve

In deze stap worden, conform de verordening, de programmaresultaten (het zogeheten resultaat op beleidsuitvoering) per programma verrekend met de desbetreffende programmareserve.

Onderstaande tabel toont de cijfermatige uitwerking van de mutaties bij stap VI.

VI Verdeling programmaresultaten	Stand		Te		Verrekening		Eindstand
	reserve vóór	Max.	verdelen	met	Programma	Afoming	
Programma	resultaat	hoogte	saldo	Programma	Reserve		programma-
	verdeling						reserve
01 - Gemeenteraad	500 V	500	576 V	-	-	576	500 V
02 - College en Bestuur	500 V	500	477 N	-477	-	-	23 V
03 - Duurzaamheid, Milieu en Energietransitie	- -	2.500	768 N	-768	-	-	768 N
04 - Openbare orde en Veiligheid	382 V	2.000	1.019 V	1.019	-	-	1.401 V
05 - Cultuur en Bibliotheek	290 V	3.000	1.115 N	-1.115	-	-	825 N
06 - Onderwijs	22 V	4.000	2.196 V	2.196	-	-	2.218 V
07 - Werk en Inkomen	5.500 V	5.500	3.681 N	-3.681	-	-	1.819 V
08 - Zorg, Welzijn, Jeugd en Volksgezondheid	- -	15.000	10.750 N	-10.750	-	-	10.750 N
09 - Buitenruimte	- -	4.500	7.912 N	-7.912	-	-	7.912 N
10 - Sport	379 V	1.500	465 V	465	-	-	844 V
11 - Economie	- -	1.000	782 V	782	-	-	782 V
12 - Mobiliteit	- -	2.500	5.182 V	2.500	2.682	-	2.500 V
13 - Stadsontwikkeling en Wonen	- -	5.000	10.495 N	-10.495	-	-	10.495 N
14 - Stadsdelen, Integratie en Dienstverlening	- -	3.000	5.684 V	3.000	2.684	-	3.000 V
15 - Financiën	112.813 V	onbepikt	26.377 V	Zie stap VII			
Overzicht Overhead	2.621 V	10.000	9.550 V	7.379	2.171	-	10.000 V
Totaal Gemeente Den Haag			16.632 V	-17.857	8.113		

Tabel 9: Verrekeningen met programmareserves en centrale bedrijfsvoeringsreserve (bedragen x € 1.000).

Op deze stap zijn verschillende spelregels van toepassing:

- Voordelige programmaresultaten worden gedoteerd aan de programmareserve. De programma's 4, 6, 10 en 11 hebben een positief te verdelen saldo dat volledig toegevoegd wordt aan de desbetreffende reserve.
- Artikel 5.7 lid 6 van de verordening schrijft voor dat, als na verrekening van het programmarekeningresultaat blijkt dat een programmareserve het maximum overschrijdt, het meerdere wordt afgeroomd. Voor de reserves van programma 1, 12, 14 en voor het overzicht Overhead geldt dat het te verdelen saldo groter is dan de ruimte tot aan de vastgestelde maximumhoogte van de betreffende programmareserve. Daarom wordt voor deze programma's (een deel van) het te verdelen saldo afgeroomd.
- Nadelige programmaresultaten worden gedekt door een onttrekking uit de programmareserve. Dit is van toepassing op de programma's 2, 3, 5, 7, 8, 9 en 13.
- Als na verrekening van het resultaat blijkt dat het saldo van een programmareserve negatief wordt komen burgemeester en wethouders, conform artikel 5:7 lid 8 van de verordening, bij de eerstvolgende begroting met een voorstel om deze reserves binnen maximaal twee begrotingsjaren tenminste op nihil te krijgen. Op basis van de huidige resultaten en voorgestelde resultaatbestemming moet voor de programma's 3, 5, 8, 9 en 13 een grotere onttrekking worden gedaan dan beschikbaar binnen de betreffende programmareserve, zodat deze reserves uitkomen op een negatief saldo.

Voor de programmareserves geldt dat er in totaal € 10,0 mln. wordt toegevoegd en € 35,2 mln. wordt onttrokken. Per saldo is dit een onttrekking van in totaal voor alle programmareserves € 25,2 mln. Voor de Centrale Bedrijfsvoeringsreserve geldt dat er € 7,4 mln. wordt toegevoegd. Daarnaast wordt van de saldi van de programma's en het overzicht Overhead in totaal € 8,1 mln. afgeroomd.

Stap VII: verdeling van het saldo

In deze laatste stap vindt de verdeling van het eindsaldo plaats over de reserve Cofinanciering, de reserve Raadsinitiatievenfonds en de Algemene reserve.

Onderstaande tabel toont de cijfermatige uitwerking van de mutaties bij stap VII.

VII Verdeling saldo	Stand AR na				Totaal te verdelen						Eindstand Algemene Reserve		
	onderdeel 1 en 2	Max. hoogte	Saldo P15	Afroming (stap VI)	A	B	C	D					
15 - Financiën	112.813	onbeperkt	26.377	V	8.113	V	34.489	-	-8.622	-500	-25.367	138.180	V

Tabel 10: Resultaatverdeling eindsaldo (bedragen x € 1.000).

De stand van de Algemene reserve na verwerking van onderdeel 1 en 2 en vóór verwerking van stap VII is € 112,8 mln. Het saldo op programma 15 is € 26,4 mln. In stap VI is duidelijk geworden dat de afroaming € 8,1 mln. bedraagt. In totaal is er dus een eindsaldo van € 34,5 mln. te verdelen. Dit saldo wordt als volgt verdeeld:

A. Aanvullen Algemene reserve tot minimale hoogte

Als eerste wordt de Algemene reserve aangevuld tot aan de minimale hoogte, dat conform de kadernota weerstandvermogen (RIS320223) 3% bedraagt van de gerealiseerde lasten van het betreffende kalenderjaar. Aangezien de gerealiseerde lasten in 2024 € 3,611 mld. waren, bedraagt de minimale hoogte van de Algemene reserve € 108,3 mln. Als gevolg van mutaties bij onderdeel 1 en 2 is de stand van de Algemene reserve vóór de verdeling van het saldo al toegenomen tot € 112,8 mln., waardoor het niet nodig is om de Algemene reserve aan te vullen. Het resterende te verdelen saldo bedraagt € 34,5 mln.

B. Toevoeging Co-financieringsfonds

Van het resterende te verdelen saldo van € 34,5 mln. wordt 25%, oftewel € 8,6 mln., toegevoegd aan het Co-financieringsfonds. Voor deze reserve is geen maximale omvang vastgesteld.

C. Toevoeging Raadsinitiatievenfonds

Van het resterende te verdelen saldo van € 34,5 mln. is 3%, oftewel € 1,035 mln., beschikbaar voor toevoeging aan het Raadsinitiatievenfonds. Hierbij dient echter rekening gehouden te worden met de maximale omvang van deze reserve van € 1,0 mln. en met het feit dat bij de afdoening van de motie 'Versterk het initiatief van de raad' (RIS320580) eenmalig € 0,5 mln. is overgeheveld van de post Onvoorzien naar deze reserve. De maximale toevoeging aan deze reserve als gevolg van deze resultaatbestemming is derhalve € 0,5 mln.

D. Toevoeging Algemene reserve

Na verwerking van A, B en C is het te verdelen saldo afgenomen tot € 25,4 mln. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve, waarmee de Algemene Reserve uitkomt op een eindstand van € 138,2 mln.

Nadere toelichting van de mutaties op de Algemene reserve

Onderstaande tabel toont de cijfermatige uitwerking van alle verrekeningen met de Algemene reserve.

Verrekeningen met de Algemene reserve	
Stand Algemene reserve 31-12-24 vóór resultaatbestemming	101.981
Verrekeningen resultaat BUIG (IV A)	10.821
Resultaat verkoop vastgoed (IV F)	11
Eindsaldo resultaat naar Algemene Reserve (VII D)	25.367
Eindstand Algemene reserve na resultaatbestemming	138.180
Minimale hoogte Algemene reserve	-108.340
Beschikbaar voor begrotingsvoorbereiding	29.840

Tabel 11: Overzicht verrekeningen met de algemene reserve (bedragen x € 1.000).

De Algemene reserve bedroeg ultimo 2024 € 102,0 mln. Hierbij is rekening gehouden met de toevoeging van € 5,0 mln. aan het budgettair kader, omdat de algemene reserve in de begroting € 5 mln. hoger was dan de benodigde weerstandscapaciteit (€102 mln.), zoals toegelicht op pagina 20 van de programmabegroting 2025.

De volgende verrekeningen met de Algemene reserve vinden plaats:

- Door de verrekening met betrekking tot het resultaat van de BUIG wordt € 10,8 mln. toegevoegd (zie onderdeel 2, stap IV A).
- Door de verrekening met betrekking tot het resultaat op verkoop van vastgoed wordt € 0,011 mln. toegevoegd (zie onderdeel 2, stap IV F).
- Het resterende saldo na verrekening met de programmareserves en de centrale bedrijfsvoeringsreserve, de afoming van de programmaresultaten en de voeding van het cofinancieringsfonds en het raadsinitiatievenfonds bedraagt € 25,4 mln. en wordt toegevoegd (zie onderdeel 3, stap VIII D).

In totaal wordt als gevolg van de bovenstaande mutaties € 36,2 mln. toegevoegd aan de Algemene reserve, zodat de algemene reserve nu € 138,2 mln. bedraagt.

Aangezien de Algemene reserve met deze resultaatbestemming hoger uitkomt dan de minimale hoogte van 108,3 mln., is het verschil van € 29,8 mln. beschikbaar als onderdeel van het budgettair kader voor de komende begrotingsvoorbereiding. Eventuele afwegingen rondom de inzet van deze ruimte vormen onderdeel van de begrotingsvoorbereiding.

Conclusie

Het in de jaarrekening vastgestelde resultaat van € 49,9 mln. voordelig wordt in onderdeel 1 op programmaniveau gecorrigeerd met enkele neutrale mutaties. Daarna wordt het saldo op basis van de verordening, spelregels en bestuurlijke afspraken in onderdeel 2 aangepast, zoals toegelicht. Dit resulteert in verrekeningen met de desbetreffende reserves en een te verdelen saldo van € 16,6 mln. voordelig.

Het college stelt in onderdeel 3 voor om dit saldo conform de verordening en andere afspraken, als volgt te verdelen over:

- a. de programmareserves per saldo € -25,2 mln. (€ 35,2 mln. onttrekking en € 10,0 mln. toevoeging);
- b. de centrale bedrijfsvoeringsreserve € 7,4 mln. (toevoeging);

- c. het Co-financieringsfonds € 8,6 mln. (toevoeging);
- d. het Raadsinitiatievenfonds € 0,5 mln. (toevoeging);
- e. de Algemene reserve € 25,4 mln. (toevoeging).

Hiermee zijn alle onderdelen van de resultaatbestemming verwerkt, en is het saldo van de programmarekening 2024 op nul gebracht.

In de onderstaande besluitpunten worden de verschillende mutaties en verrekeningen separaat voorgelegd aan de raad.

Besluitvorming

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

de raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 6 mei 2025,

gelet op:

- de artikelen 197, 198, 199 en 200 van de Gemeentewet;
- de Algemene verordening financieel beheer en beleid Den Haag 2025;
- het advies van de rekeningencommissie tot vaststelling van de Programmarekening 2024,

besluit vast te stellen:

- I. De neutrale technische correcties met betrekking tot:
  - A) Doorbraakplan.
- II. De neutrale mutaties met betrekking tot de gemeentebrede reserves:
  - A) Reserve Internationaal & Werving.
  - B) Reserve Cofinanciering.
  - C) Reserve Grote Projecten.
  - D) Reserve Versterking van dienstverlening voor kwetsbare inwoners.
  - E) Reserve Extra Impuls voor betaalbaar wonen.
  - F) Reserve Verbetering duurzame mobiliteit.
  - G) Reserve Duurzaamheid en energietransitie.
  - H) Reserve Verhogen kwaliteit in gebiedsontwikkelingen en sociale woningbouw.
- III. De neutrale mutaties met betrekking tot de overhead op het primair proces.
- IV. De verrekeningen met reserves op basis van de verordening en spelregels:
  - A) BUIG: toevoeging van € 10,821 mln. aan de Algemene Reserve.
  - B) Verkiezingen: toevoeging van € 0,133 aan de reserve Verkiezingen.
  - C) Rekenkamer: toevoeging van € 0,104 mln. aan de reserve Herfaseringen.
  - D) Grondbedrijf: toevoeging van € 12,239 mln. aan de reserve Grondbedrijf.
  - E) Onderhoud sportaccommodaties: toevoeging van € 0,117 mln. aan de centrale reserve Onderhoud sportaccommodaties.
  - F) Onderhoud vastgoed: toevoeging van € 5,021 mln. aan de centrale reserve Onderhoud vastgoed.
  - G) Verkoop Vastgoed: toevoeging van € 0,011 mln. uit de Algemene Reserve.

- H) Regionale Ambulance Voorziening: toevoeging van € 0,164 mln. aan de reserve Regiofunctie MO & vrouwenopvang en Ambulancezorg.
- V. De verrekeningen met reserves op basis van bestuurlijke afspraken:
  - A) Taakmutaties: toevoeging van € 1,850 mln. aan de reserve Taakmutaties Gemeentefonds.
  - B) Duurzame onderwijshuisvesting: toevoeging van € 4,240 mln. aan de reserve Herfaseringen.
  - C) Dienstverlening Nabij: toevoeging van € 0,150 mln. aan de reserve Activafinanciering.
  - D) Civieltechnische kunstwerken: onttrekking van € 1,000 mln. aan de reserve Werk met werk en Kunstwerken.
  - E) Monument Slavernijverleden: toevoeging van € 0,500 mln. aan de reserve Herfaseringen.
  - F) Participatie: toevoeging van € 0,720 mln. aan de reserve Herfaseringen.
  - G) Dependance Ambulancedienst: onttrekking van € 1,778 mln. aan de reserve Regiofunctie MO & vrouwenopvang en Ambulancezorg.
- VI. De verrekeningen van de programmaresultaten met de desbetreffende programmareserves en van de resultaten van het overzicht overhead met de centrale bedrijfsvoeringsreserve:
  - A) 01 - Gemeenteraad: afroaming van € 0,576 mln., aangezien het saldo vóór resultaatbestemming gelijk was aan het maximum van deze reserve.
  - B) 02 - College en Bestuur: onttrekking van € 0,477 mln. aan de programmareserve.
  - C) 03 - Duurzaamheid, Milieu en Energietransitie: onttrekking van € 0,768 mln. aan de programmareserve.
  - D) 04 - Openbare orde en Veiligheid: toevoeging van € 1,019 mln. aan de programmareserve.
  - E) 05 - Cultuur en Bibliotheek: onttrekking van € 1,115 mln. aan de programmareserve. De stand van deze reserve was vóór resultaatbestemming € 0,290 mln. positief en wordt hiermee € 0,825 mln. negatief.
  - F) 06 - Onderwijs: toevoeging van € 2,196 mln. aan de programmareserve.
  - G) 07 - Werk en Inkomen: onttrekking van € 3,681 mln. aan de programmareserve. De stand van deze reserve was vóór resultaatbestemming € 5,500 mln. positief en wordt hiermee € 1,819 mln. positief.
  - H) 08 - Zorg, Welzijn, Jeugd en Volksgezondheid: onttrekking van € 10,750 mln. aan de programmareserve. De stand van deze reserve was vóór resultaatbestemming nihil en wordt hiermee € 10,750 mln. negatief.
  - I) 09 - Buitenruimte: onttrekking van € 7,912 mln. aan de programmareserve. De stand van deze reserve was vóór resultaatbestemming nihil en wordt hiermee € 7,912 mln. negatief.
  - J) 10 - Sport: toevoeging van € 0,465 mln. aan de programmareserve.
  - K) 11 - Economie: toevoeging van € 0,782 mln. aan de programmareserve.
  - L) 12 - Mobiliteit: toevoeging van € 2,500 mln. aan de programmareserve en afroaming van € 2,682 mln.
  - M) 13 - Stadsontwikkeling en Wonen: onttrekking van € 10,495 mln. aan de programmareserve. De stand van deze reserve was vóór resultaatbestemming nihil en wordt hiermee € 10,495 mln. negatief.
  - N) 14 - Stadsdelen, Integratie en Dienstverlening: toevoeging van € 3,000 mln. aan de programmareserve en afroaming van € 2,684 mln.
  - O) Overzicht Overhead: toevoeging van € 7,379 mln. aan de centrale Bedrijfsvoeringsreserve en afroaming van € 2,171 mln.
- VII. Verrekeningen van het eindsaldo van de resultaten op programma 15 Financiën en alle overige mutaties, waaronder de afroaming van de programmareserves, met het Raadsinitiatievenfonds, het Co-financieringsfonds en de Algemene Reserve:
  - A) Geen toevoeging aan de Algemene reserve vanwege het aanvullen tot de minimale hoogte.
  - B) Toevoeging van € 8,622 mln. aan het Co-financieringsfonds.

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk
BSD/10878954

- C) Toevoeging van € 0,500 mln. aan het Raadsinitiatievenfonds.
- D) Toevoeging van het resterende saldo van € 25,367 mln. aan de Algemene Reserve.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 9 juli 2025.

De griffier,

De voorzitter,

Bijlage 1: taakmutaties gemeentefonds

Circulaire	Paragraaf	Onderwerp	Dienst	Programma	Taakmutatie	ingezet 2024	in te zetten 2025
December	2.2.2	Bijdrage gebruik BRP 2024	DPZ	14	-24	-24	0
December	2.2.3	Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	OCW	8	983	983	0
December	2.2.4	Jeugdhulp: subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg	OCW	8	142	142	0
December	2.2.5	Hervormingsagenda Jeugd	OCW	8	175	175	0
December	3.2.1	Vangnetconstructie energietoelage	SZW	7	1.338	1.338	0
December	3.2.2	Meerkosten Oekraïne sociaal domein	OCW	8	1.105	0	1.105
December	3.2.3	Spreadingswet	OCW	8	241	0	241
December	3.2.10	Faciliteitenbesluit opvangcentra	OCW	8	284	100	184
December	3.2.11	Work in Nederland	OCW	8	100	0	100
December	3.2.12	Wet betaalbare huur	DSO	13	45	0	45
December	3.2.13	Actieplan Wapens en Jongeren	OCW	6	125	0	125
December	3.2.14	Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid	DSO	13	50	0	50
December	3.2.22	Veerkracht en weerbaarheid	OCW	8	25	25	0
December	3.2.25	Nederlands-Soedanese repatrianten	OCW	8	5	5	0
Totaal Taakmutaties Gemeente Den Haag 2024					4.594	2.744	1.850

Tabel 12: Taakmutaties (bedragen x € 1.000).